

Metropol Bölge ve Yönetişim

Prof.Dr. Neşe Kumral
Ege Üniversitesi İktisat Bölümü
nese.kumral@ege.edu.tr

Metropol Bölge ve Yönetişim

1. Metropol Bölge Yönetişiminde Amaç ve İlkeler

Şehirleşme hızının artması ile birlikte büyük şehirlerin veya metropol bölgelerin önemi de giderek artmıştır. Bugün OECD ülkelerine bakıldığında, nüfusun %53' ünün büyük şehirlerde yaşadığı ve ulusal ekonomik faaliyetin önemli bir kısmının, nüfusu 1,5 milyondan daha fazla olan metropol bölgelerde yoğunlaştığı görülmektedir (**OECD 2006**).

Metropol bölgeler sadece ulusal ekonomilerin değil, küreselleşme süreci ile birlikte dünya ekonomisinin de anahtar aktörleri haline gelmiştir. Bu nedenle günümüzde, metropol bölgelerin sürdürülebilir rekabet gücüne sahip olması, ulusal ve bölgesel düzeyde uygulanan politikaların en önemli amaçlarından birisidir.

Ancak küreselleşme ve teknolojik gelişme, toplumun refah düzeyini artırma potansiyeline sahip olsa bile, bölgeler arasındaki sosyo-ekonomik gelişmişlik farklılıklarının ve, bölgelerin kendi içlerindeki sosyal dışlama riskinin artırmasına neden olabilmektedir. Metropol bölgelerdeki sosyal uyum için önemli bir tehdit oluşturan bu durum, sosyal sermayenin zayıflama riski ile karşı karşıya kalmasına ve, şehrin yaşam kalitesinin düşmesine neden olmaktadır.

Bu nedenle metropol bölgeler için rekabet gücü kadar önemli diğer bir konu yaşam kalitesidir. Rekabet gücü ve yaşam kalitesi bir madalyonun iki yüzü gibidir. *“Yaşam kalitesi yüksek bir yer olabilmek için gerekli koşul, şehirlerin rekabet gücünün yüksek olmasıdır. Diğer yandan, rekabet gücünü belirleyen en önemli faktörlerinden birisi de, şehrin yaşam kalitesidir”*. Rekabet gücünün, sosyal uyumun ve yaşam kalitesinin artırılmasına yönelik politikalardan dengeli bir kombinasyon oluşturulabilmesi, metropol bölge yöneticileri için en zorlu kararlardan biridir. Yöneticiler yerel istekler ve uluslararası amaçlar arasında; kalkınma ve yeniden dağıtım politikaları arasında çok hassas bir denge oluşturmak zorundadırlar (**OECD 2001**).

Metropol yönetişimine ilişkin tek bir modelden söz etmek mümkün değildir. Bununla birlikte, demokratik yönetişim sistemlerinin temel ilkelerini oluşturan şeffaflık, hesap verebilirlik, katılım, temsil, anayasaya uygunluk ve temel özgürlüklerin korunması gibi ilkelerin yanısıranın yanı sıra, günümüz metropol bölge yönetişiminde ön plana çıkan diğer ilkeleri şu şekilde sıralamak mümkündür (**OECD 2001**):

2. Bölgesel Kalkınma ve Yönetişim Sempozyumu 25-26 Ekim 2007, İzmir

Modern şehirleşme: Metropol bölge, sadece vatandaşlarının ekonomik ihtiyaçlarını karşılamak yönünde değil, aynı zamanda, çekiciliklerini ve yaşanabilirliklerini arttıracak daha yüksek yaşam kalitesini sağlama yönünde geliştirilmelidir.

Politikaların Tutarlılığı: Yönetişiminin amaçları ve kurumsal alt yapısı, ekonomik kalkınma, konut, aşırı nüfus, kentsel yayılım, güvenlik, çevresel kalite ve eski alanların yenilenmesi gibi yerel problemler üzerine odaklanmalıdır.

Koordinasyon: Yönetişim, bütünüyle kentsel bölgenin potansiyelini ve ihtiyaçlarını yansıtmalıdır. Metropol alanlardaki her bir yönetim kademesinin rolleri ve sorumlulukları, politika tutarlılığını ve sektörler arası entegrasyonu sağlamak üzere açıkça tanımlanmalıdır.

İçsel Kalkınma: Ekonomik kalkınmada, bölge dışındaki yatırımcıları finansal ve mali teşviklerle bölgeye çekmek yerine, bölgenin kaynaklarının en avantajlı kullanımına olanak sağlayacak beşeri sermaye ve altyapıya yönelik yatırımların temel alınması gerekir. Metropol bölge yönetişi, bölgenin güçlü yanlarına ve fırsatlarına dayalı bir kalkınma yaklaşımını benimseyerek öncelikleri belirlemeye yardımcı olabilir.

Etkin Finansal Yönetim: Yönetişim şeffaf, hesap verebilir ve denetlemeye açık olmalıdır.

Esneklik: Ekonomi ve sosyal alanlardaki gelişmelere, teknolojik yeniliğe ve mekansal kalkınmaya uyum sağlayabilmek için kurumlar, değişimlere açık olmalıdırlar. İleri görüşlü, geleceğe yönelik bir yaklaşım, esneklik için olduğu kadar stratejik planlama içinde gerekli ve öncelikli olmaktadır.

Katılım: Yönetişim sivil toplumun, sosyal partnerlerin ve metropol bölgedeki kamu yönetiminin tüm düzeylerde katılımına izin vermelidir. Bilgi ve haberleşme teknolojilerindeki gelişmeler, devleti insanlara daha da yakınlaştırarak daha interaktif bir politika ortamını teşvik edebilir ve destekleyebilir.

Özgürlük: Politikalar bölgenin özellikleri göz önünde bulundurularak hazırlanmış olmalıdır.

Sosyal Uyum: Yönetişim, nüfusun birbiri ile uyum içinde yaşamasını, bölgelerin erişilebilir ve güvenli olmasını, fırsatların geliştirilmesini ve sorunlu kentsel alanların entegrasyonunu sağlamayı, teşvik etmelidir.

Yerinde Hizmet: Yönetişim hizmetlerin mümkün olduğunca yaygın bir şekilde, her düzeyde sunulmasını sağlamalıdır.

Sürdürülebilirlik: Ekonomik, sosyal ve çevre ile ilgili belirlenen amaçlar arasında bütünlük sağlanmalı ve bu amaçlar aynı zamanda metropol bölgenin kalkınma politikaları ile uyumlu olmalıdır.

2. Dünya'da ve Türkiye'de Metropol Bölgeler

Dünyada bulunan 78 metropol bölgeden, 3 tanesi Türkiye'de yer almaktadır. Sözkonusu bölgeler İstanbul, Ankara ve İzmir'dir (OECD 2006). Aşağıdaki tabloda seçilmiş metropol bölgelere ilişkin sosyo-ekonomik veriler yer almaktadır.

2. Bölgesel Kalkınma ve Yönetişim Sempozyumu 25-26 Ekim 2007, İzmir

Tablo 1: Metropol Bölgeler

Metropol Bölge	Nüfus (milyon)	Kişi Başı GSYİH (bin USD)	Bölge GSYİH'sının Ulusal GSYİH'daki Oran (%)	Aktivite Oranı (%) (İşgücünün Nüfusa Oranı)	İstihdam Oranı (%)	İşgücü verimliliği (bin USD)
San Francisco	4,2	62,3	2,2	49,38	95,6	132,1
Washington	5,1	61,6	2,7	57,32	96,9	110,9
Boston	4,4	58	2,2	38,87	95,3	156,6
Seattle	3,2	54,4	1,5	52,55	95,5	108,4
New York	18,7	52,8	8,5	46,69	94,9	119,2
San Diego	2,9	46,8	1,2	44,78	96	108,8
London	7,4	46,2	19,9	48,48	92,8	102,7
Chicago	9,4	45,6	3,7	050	94,4	97
Los Angeles	12,9	45,3	05	44,37	95,1	107,5
Paris	11,2	42,7	27,9	46,13	90,7	102
Dublin	1,6	38,9	47,6	50,87	95,9	79,7
Vienna	2,2	37,6	33,7	49,26	92,4	82,6
Miami	5,4	37,2	1,7	44,32	96,7	86,9
Stockholm	2,2	36,7	31,5	54,27	94,3	71,7
Milan	7,4	35,6	17,2	47,96	95,8	77,5
Munich	6,1	35,2	9,6	52,74	94,6	70,6
Oslo	1,7	35	36,5	53,44	95,7	68,5
Sydney	4,2	35	23,5	52,15	95,3	70,5
Brussels	3,8	35	44,4	45,07	91,9	84,4
Toronto	4,7	34,9	17,7	63,44	93	59,1
Helsinki	1,8	34	42,1	53,54	93,2	68,1
Frankfurt	5,6	33,6	8,3	48,57	92,7	74,6
Copenhagen	2,4	33,5	49,5	54,06	94,9	65,3
Zurich	2,5	33,4	33,1	50,19	97,7	68,1
Rome	3,7	33,1	8,1	44,77	92,5	79,9
Melbourne	3,6	32,7	18,6	52,49	94,6	65,9
Vancouver	02	32	6,9	062	94,3	55
Hamburg	4,6	30,9	6,4	44,74	90,7	76,1
Tokyo	34,2	29,3	30,4	51,92	95,2	59,3
Montreal	3,4	29,1	10,8	58,29	91,3	54,8
Madrid	5,6	29	16,7	51,42	93,3	60,5
Rhine-Ruhr	13,4	27,4	16,4	45,03	90,2	67,4
Lisbon	2,7	27,1	37,9	50,96	92,4	57,6
Osaka	17	26,8	13,8	50,04	93,9	57,1
Manchester	2,5	26,6	3,9	46,23	95,6	60,2
Barcelona	4,9	26	13,1	51,71	89,6	56,1
Prague	2,3	25,6	34,7	52,33	95,4	51,4
Budapest	2,8	23,5	45,6	45,43	95,5	54,3
Warsaw	03	23,1	16,2	43,01	88,5	60,7
Berlin	06	21,3	5,7	51,91	81,6	50,2
Athens	3,9	20,1	37,6	45,17	90,9	48,9
Seoul	23,5	19,1	48,6	48,35	95,8	41,1
Naples	3,1	17,1	3,4	36,32	81,1	58
Mexico City	18,4	14,3	26,7	39,21	98,3	37
Istanbul	11,4	10,9	27,1	40,42	87,9	30,7
Izmir	3,4	10	7,3	42,61	89,2	26,2
Ankara	04	9,6	8,3	38,63	89	27,8

Kaynak: OECD 2006.

2. Bölgesel Kalkınma ve Yönetişim Sempozyumu 25-26 Ekim 2007, İzmir

Tablo 1' de Türkiye'deki 3 metropol bölgenin, rekabet gücünün önemli göstergelerinden biri olan işgücü verimliliği açısından diğer metropol bölgeler içinde, en alt sıralarda yer aldığı görülmektedir. Yine benzer şekilde refah düzeyinin en önemli göstergelerinden biri olan kişi başına düşen gelir açısından da, söz konusu bölgelerimiz en alt sıralarda yer almaktadırlar.

1980 öncesi dönemde bölgesel politikalar, bölgeler arası gelişmişlik farklılıklarının kaldırılmasına yönelik dengeli ekonomik kalkınma, anlayışına dayalıdır. Bu dönemde geri kalmış bölgelere yapılan yardımlarla gelişmişlik farklılıkları ortadan kaldırılmaya çalışılmış ve bu süreç merkezi bir otorite tarafından yürütülmüştür. 1980 sonrasında küresel ekonomi döneminin dinamikleriyle uyumlu, endojen büyüme kuramına dayalı, az gelişmiş bölgeler kadar gelişmiş bölgeleri de (metropol) politika hedefleri içine alan ve bölgelerin rekabet gücünü arttırmaya odaklanan, yeni bölgesel politikalara geçilmiştir.

Türkiye'de de bölgesel politikalar konusunda benzer bir yol izlenmiş ve 1960 sonrasında DPT tarafından 5 yıllık kalkınma planları çerçevesinde; sektörel yaklaşım, az gelişmiş bölgelere doğrudan yardımlar, dengeli kalkınma, bölgesel farklılıkların giderilmesi önceliklerine sahip, geleneksel bölgesel politikalar izlenmiştir. Söz konusu bölgesel politikalarda 1999 Helsinki süreciyle birlikte gelişmiş ekonomilerin 1980 sonrasındaki gösterdiği değişim görülmeye başlanmıştır. Bu döneme kadar uygulanan politikalar, bölgeler arası sosyo-ekonomik gelişmişlik farklılıklarının giderilmesinde beklenen sonuçları sağlayamamıştır. Bunun yanı sıra gelişmiş bölge kapsamında yer alan metropol bölgeler için, entegre, rekabet gücünü arttırmaya yönelik bölgesel kalkınma politikaları uygulanmamıştır. Sonuç olarak metropol bölgelerimiz bugün, yaşanabilirlik açısından önemli sorunlarla karşı karşıyadır ve küresel piyasalarda sürdürülebilir bir rekabet gücüne sahip değildir.

3. Metropol Bölgelerde Yönetişim Kapasitesini Geliştirmeye Yönelik Politikalar ve İzmir'e İlişkin Öneriler

Yerel yönetim kapasitesini geliştiren politikaları üç başlık altında toplamak mümkündür (**OECD 2004**).

3.1. Bölgesel rekabet gücünün artırılması

3.2. Etkin işgücü piyasası

3.3. Sosyal kapasitenin oluşturulması

3.1. Bölgesel Rekabet Gücü Artırmaya Yönelik Politikalar

Bölgesel farklılıkları azaltma amacını taşıyan ve altyapı yatırımları ile ağır sanayi yatırımlarına dayalı geleneksel bölgesel kalkınma politikalarından, yerel bilgi ve becerileri, rekabet gücünü ve network kavramını vurgulayan endojen kalkınma modeline, bir kayma olmuştur.

Bölgesel rekabet gücünün gelişmesinde tamamlayıcı bir role sahip olan üç network yapısından sözetmek mümkündür. Birincisi, firmalar arasındaki network yapısıdır (kümelenme). Bu network firmaların ürün ve süreç yenilikleri konusunda kapasitesini geliştiren, sinerjik işbirliğine dayalıdır. İkincisi; üretim ve araştırma arasında network yapısıdır. Üretim, eğitim ve araştırma arasındaki network, bilginin uygulanması ve yayılması sürecini hızlandırarak kalkınma sürecine katkıda bulunur. Üçüncüsü; üretim, araştırma ve kamusal aktörler arasındaki network yapısıdır. Kamu birimleri ile, yerel ve bölgesel otoriteler arasındaki işbirliği, entegre bir stratejinin oluşturulmasına katkıda bulunduğu için, yenilik ve rekabet gücü konusunda önemli bir avantaj sağlar. Entegre strateji, yatırım kararlarının sürdürülebilirliği ve kamu hizmetlerinin, yerel ihtiyaçları karşılamadaki yeterliliği bakımından çok önemlidir.

İzmir'in rekabet gücünün gelişmesinde dolayısı ile yönetim kapasitesinin gelişmesinde rol oynayan 3 tür network yapısına ilişkin olarak aşağıdaki değerlendirme yapılabilir.

3.1.1. Firmalar arası network: Göstergeler açısından bakıldığında İzmir'in çoğunlukla düşük teknoloji sınıfında yer alan üretim faaliyetlerinde uzmanlaştığı görülmektedir İzmir'de öne sektörler, gıda ürünleri ve içecek imalatı, tekstil ürünleri imalatı, tütün ürünleri imalatı, bitkisel üretim'dir (**DPT 2006**). İmalat sanayinin teknoloji temeline dayalı sınıflaması Ar&Ge yoğunluğuna bağlı olarak yapılmaktadır. Buna göre toplam brüt üretim değeri içinde Ar&Ge harcamalarının payı %5'den fazla olan sektörler yüksek teknoloji, %1.5-5 arasında olan sektörler yüksek-orta teknoloji, %0.7-1.5 arasında olan sektörler orta-düşük teknoloji, %0.7'den olan sektörler ise düşük teknoloji grubu içinde sınıflandırılmaktadır (**OECD 2005**).

Mevcut sektörel yapının, katma değeri daha yüksek ürünler üreten bir yapıya dönüşmesi ve aktörleri arasındaki network yapısını güçlendirecek sanayi kümeleri veya bölgesel kalkınma platformlarının oluşturulması, İzmir'in rekabet gücü ve yerel yönetim kapasitesinin artmasında önemli bir role sahip olacaktır. Bu açıdan öncelikle desteklenmesi uygun olabilecek sektörlerle ilişkin şu önerilerde bulunulabilir:

* Organik tarım ve organik tarıma dayalı sanayi ..

* Biyoteknoloji. Bu alanda özellikle;

Tarım biyoteknolojisi: Nitelikli / işlevsel gıda üretimi, bitki hastalıkları ve zararlılarının tanı ve mücadelesinde moleküler biyoloji tekniklerinin geliştirilmesi, nitelikli tohumlar geliştirmek ve hastalık ve zararlılardan, arındırılmış bitki materyallerinin (tohumluk, fide, fidan gibi) kitle üretimlerini gerçekleştirmesi.

2. Bölgesel Kalkınma ve Yönetişim Sempozyumu 25-26 Ekim 2007, İzmir

Endüstriyel Biyoteknoloji: Alternatif enerji kaynaklarının geliştirilmesi (biyokütleden etanol, aseton, butanol, metan, hidrojen vb. alternatif enerji kaynaklarının üretimi).

Çevre dostu endüstriyel üretim (Bioremediation): Verimi düşük, çevre kirletici etkisi ve toksik atık oranı fazla, yan reaksiyonları çok ve enerji yoğun kimyasal proseslerin yerini alacak, biokatalizörlerin kullanıldığı çevre dostu üretim; özellikle gıda, tekstil ve kağıt sanayi

Biyoteknolojiye dayalı sanayinin gelişebilmesi için, bu alanda faaliyet gösterecek yeni firmalara ürün geliştirme, pazarlama, ve finansal kaynaklara ulaşabilme konusunda üniversite bünyesi içinde kurulacak biocubatorler aracılığı ile destek verilmelidir.

* Deneyim ekonomisi (experience economy) yaklaşımı ile Turizm sektörü:

Turistlerin ziyaret etmiş oldukları yerlerde mal ve hizmetleri tüketirken, çeşitli aktivitelere katılırken veya orada yaşarken edindikleri kişisel deneyimler bir ürün gibi düşünülebilir. Deneyim ürünü geliştirmek son yıllarda bir çok ülkenin turizm politikasında öncelikli bir yere sahip olmaktadır. (Pine II & Gilmore, 1999:1-254). İzmir'in deneyim ekonomisi yaklaşımına göre turizm sektörünü geliştirme potansiyeli oldukça yüksektir. Bu yaklaşım çerçevesinde geliştirilecek bir politikaya ilişkin aşağıdaki örnek verilebilir.

Geçmişten beri Ege Bölgesi ve özellikle İzmir, tarımsal besin açısından Türkiye'nin ihracat bölgesidir. Bu bölge, tarımsal ürünlerin üretim ve işlenmesinde ülkenin en güçlü bölgelerinden biridir ve balık, et, meyve, sebze, zeytin, şarap üretimi gibi alanlarda geleneksel bir başarıya sahiptir. İzmir'de mutfak turizmi'nin (culinary tourism) geliştirilmesi, gourmet enstitülerinin kurularak dünyaca ünlü; şeflerin yetiştirilmesi ve restoranların açılması, gıda festivallerinin düzenlenmesi, organik tarım çiftlikleri ve ekolojik köylerin oluşturulması gibi entegre, yaratıcı ve hem üretime hem de tüketime yönelik çabalar (art-food platforms, culturel/creative clusters), bölgenin geleneksel olarak üstünlüğe sahip olduğu üretim alanlarına daha yüksek katma değer ve rekabet gücü getirecektir.

* Nanoteknoloji Tabanlı Tekstil

* Tıbbi Aletler; Hassas ve Optik Aletler ile Saat İmalatı

Yüksek teknolojiye dayalı bu imalat sanayinde İzmir, işyeri ve istihdam sayısı itibariyle yüksek bir yoğunlaşma katsayısına sahiptir.

* Motorlu Kara Taşıtı, Römork ve Yarı Römork İmalatı

Özel sektör verimlilik yoğunlaşma katsayısı (işgücünün verimliliği Türkiye ortalamasının üzerinde) ve yabancı sermaye yatırımlarının yüksek olduğu bir sektördür.

* Bilgi ve Haberleşme Teknolojileri (ICT)

Bilgi ve haberleşme teknolojilerine ilişkin altyapının gelişmesi, ve kullanımının artmasının , İzmir'in mevcut geleneksel sanayi yapısının daha yüksek katma değer yaratan, rekabet gücü yüksek bir yapıya dönüşmesi açısından çok önemi bulunmaktadır. İzmir bu açıdan önemli bir insan kaynağına sahiptir. Sahip olduğu beş üniversitede, bilgi ve haberleşme teknolojileri alanında yüksek kalitede eğitim veren, mühendislik bölümlerine sahiptir.

3.1.2. Üretim, araştırma ve kamusal aktörler arasındaki network

İzmir'in rekabet gücünün artmasını ve daha yaşanabilir bir kent haline gelmesini sağlayacak bir yönetim modelinde üretim, araştırma ve kamusal aktörler arasındaki network yapısının önemli bir rolü bulunmaktadır. Sözkonusu network içinde yer alabilecek iki önemli aktör olarak, İzmir Kalkınma Ajansı ve Bölge Bilim Konseyi önerilebilir.

* İzmir Kalkınma Ajansı: İzmir bölgesel kalkınma konusunda oldukça zengin kurumsal alt yapı ve deneyime sahiptir. Bu alanda çok sayıda çalışma yapılmıştır ve uzman yetiştirilmiştir. Bu kapasitenin etkin bir şekilde kullanılabilmesini ve kurumlar arasında sinerjik işbirliğinin oluşmasını sağlayacak olan İzmir Kalkınma Ajansının kısa süre içinde faaliyete geçecek olması, İzmir'in sosyo-ekonomik kalkınmasında önemli bir adım olacaktır. Ajansın bir metropol olarak ülkenin büyüme motorlarından biri olan İzmir'de, yüksek ve yüksek/orta teknolojiye dayalı sanayilerin gelişmesi ve mevcut geleneksel sektörel yapının rekabet gücünün artması önceliğine sahip planlar çerçevesinde faaliyetlerini yürütmesi gerekir.

*Bölge Bilim Konseyi (regional science council)

Oluşturulacak Bilim Konseyi'nin amacı; Bölgede bilim, teknoloji ve yeniliklere dayalı bir sosyo-ekonomik büyüme stratejisi izlenmesi ve bu şekilde bölgenin sahip olduğu bilimsel ve teknolojik varlıkların, sosyal ve ekonomik yarar sağlayacak şekilde kullanılması olmalıdır. Bilim Konseyi; sanayi, üniversite ve ekonomik kalkınma konusunda faaliyet gösteren kurumların işbirliği ile kurulmalı ve ***bölgeye özgü ortak bir bilim vizyonu ve bu vizyonun hayata geçmesi için gerekli stratejiyi oluşturmaktadır.*** Bilim Konseyinin oluşturduğu sanayi, üniversite ve ekonomik kalkınma kurumları arasındaki işbirliği, bölgedeki bilgi (knowledge) tabanının genişlemesine yol açar ve zaman içerisinde bu bilgi tabanına dayalı uygulama alanları artar (yenilikler/innovations) ve sonuçta yerel endüstriyel faaliyet çeşidi çoğalır. Geniş bir bilgi tabanı büyük çapta üretim yapan ve farklı bilgi parçalarını bir araya getirerek katma değeri yüksek ürünler üreten firmaların bölgede kurulmasını ve bölgeye çekilmesini sağlar.

Sanayideki düşük teknolojiye dayalı uzmanlaşma nedeniyle İzmir'de, yüksek öğretim kurumlarından mezun olan yüksek kaliteli işgücü, iş bulmada güçlük çekmekte veya niteliklerine uygun çalışma koşullarında iş bulamamaktadır. Bu durum yüksek kaliteli işgücünün bölge dışına göç etmesine neden olmaktadır. Buna karşılık iç göç olarak, düşük kaliteli uzmanlaşmamış işgücü bölgeye gelmektedir. Bu yöndeki göç hareketi İzmir'de, yaratıcı sınıfın (creative class) gelişmesine,

yenilikçilik kapasitesinin artmasına ve ileri ve ileri/orta teknoloji içeren iç ve dış yatırımların bölgeye gelmesine engel olmaktadır. Mühendislik, mimarlık, sanat, tıp, ekonomi, eğitim, fen gibi alanlarda eğitim veren kurumlar, bir bölgenin yaratıcı sınıfının oluşmasını sağlar. Yaratıcı sınıfın varlığı ve özellikle de heterojen yapısı farklı fikirlerin bir araya gelerek yeni fikirlerin ve bakış açılarının doğmasını, dolayısı ile bölgenin yenilik yaratma kapasitesi dolayısıyla sürdürülebilir rekabet gücünün sağlanabilir. Bilim Konseyi bu süreçte anahtar bir role sahiptir.

2. Bölgesel Kalkınma ve Yönetişim Sempozyumu 25-26 Ekim 2007, İzmir

3.2. Etkin İşgücü Piyasası: Yerel yönetişimin geliştirilmesi, işgücü piyasasına yönelik politikaların etkinliğinin artırılmasında önemli bir etkiye sahiptir. Ekonomik kalkınma stratejileri ile sosyal politikaların koordine edilmesi ve bunların yerel koşullara uyumlandırılması ve bu sürece diğer ekonomik aktörlerinde dahil edilmesinin çok önemli yararları bulunmaktadır. Bu işbirliği uzun dönemde işgücü piyasalarında verimliliğin artmasını sağlarken yerel yönetişim kapasitesinde artmasını sağlar.

3.3. Sosyal Kapasitenin Oluşturulması: Kar amacı gütmeyen organizasyonlar ve çeşitli yerel girişimler yoksulluk ve sosyal dışlanmaya karşı girişilen mücadelede önemli katkılar sağlamaktadırlar. Bir çok hükümet bu yapıdaki organizasyonlara; stratejik plan çalışmalarında, yerel kalkınma stratejilerinin tasarımı ve uygulanması aşamasında ve bazı hizmetlerin halka sunumunda daha fazla rol vermeye başlamışlardır.

Sonuç

Metropol bölgelerin daha iyi yönetişimi mevcut kurumların yeniden düzenlenmesini, gerekli finansmanın sağlanmasını ve aynı zamanda davranışların ve yönetişim kültürünün de değişmesini gerektirmektedir. Yönetişimin daha kapsayıcı ve katılımcı biçimleri, geleneksel “yukarıdan-aşağıya” kural koyan sistemlerin yerini almaktadır. Yönetişim kültüründe değişimi başarmak; bu süreci yeni aktörlere veya paydaşlara açmayı gerektirmektedir. Yönetişim sürecindeki aktörler artık, kentsel alanda bir arada bulunan sosyal ve kültürel olarak daha farklılaşmış bir nüfusu, iş sektörünü ve kamu yönetim düzeylerini içermektedir. Çok aktörün yer aldığı yeni metropol bölge yönetişiminin amacı, metropol bölgelerin daha yüksek rekabet gücü ile birlikte daha yüksek yaşam kalitesine sahip olmasıdır.

Kaynakça

DPT (2006) *İllerde Öne Çıkan Sanayiler.*

OECD (2006) *Territorial Reviews, Competitive Cities in the Global Economy.*

OECD (2005) *Science, Technology and Industry Scoreboard.*

OECD (2004) *New Forms of Governance for Economic Development*

OECD (2001) *Cities for Citizens, Improving Metropolitan Governance*